

Az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának állásfoglalása a megye iparának és mezőgazdaságának 1964. évi feladatairól

Az MSZMP Csongrád Megyei Bizottsága 1964. január 10-én megvitatta a jóváhagyta az ipar és a mezőgazdaság 1964. évi főbb célkitűzéseit, alapvetőbb mutatóit.

A megyei pártbizottság megállapította, hogy megyénk gazdasági életében jelentős erőpróba volt az 1963-as esztendő mind az ipar, mind a mezőgazdaság területén. Különösen nehéz volt a helyzet az építőiparban és a közlekedésben. Megyénk mezőgazdasági üzemei is kedvezőtlen körülmények között kezdtek meg az 1963-as gazdasági évet.

Előzetes felmérés alapján megyénk ipara — egy-két vállalatától eltekintve — teljesítette az 1963-as évi termelési tervét. A 18 minisztériumi iparvállalat termelési volumene 10%-kal növekedett az előző évhez viszonyítva. Teljesítette tervét a tanácsi és a szövetkezeti ipar is. A közlekedés teljesítette szállítási feladatát, bár a megnövekedett áruszállítási feladatok nehézségeket okoztak.

Előzetes — nem végleges — adatok alapján megállapítható, hogy megyénk mezőgazdasági termelésének emelkedése 1963-ban az országos 4–5%-nál kedvezőbben alakult. A felvásárlás mintegy 9,5%-kal emelkedett 1962-höz viszonyítva.

A reáljövedelmek emelkedése következtében a lakosság fogyasztása megyénkben 9%-kal volt magasabb, mint 1962-ben. Ennek alapját az iparban elsősorban a foglalkoztatottak számának növekedése, a mezőgazdaságban a nagyobb terméshozam képezte.

Az eredmények elérésében, az évközben mutatkozó lemaradások behozásában nagy szerepe volt megyénk ipari és mezőgazdasági dolgozóinak. A párt-szervezeteknek sikerült a dolgozók jelentős részét mozgósítani a feladatok megoldására. A munkások, a termelőszoövetkezeti parasztek, sokszor értelmiségiek és alkalmazottak is nagy számban áldozták fel pihenőidejüket, hogy segítsék az építőipart, a szállítást, a konzervipart és a mezőgazdasági munkák idejében való elvégzését.

Az elért eredmények nem leplezhetik el az 1963-as évben jelentkező elmaradásokat. Egyes tervcélokat — például az építőiparban — nem teljesítettük. A tervcélok megvalósításához a tervezettnél nagyobb számú munkaerőt vontak be és emiatt a munkatermelékenység nem emelkedett a kívánt mértékben. A gyártott termékeknek sokszor mutatók voltak minőségi hiányosságok, nem csökkent kellőképpen a költségszint, sőt: helyenként emelkedett. Mindezek szem előtt tartása lényeges az 1964-es év feladatainak megoldásánál.

Az ipar

A Minisztertanács a népgazdaság 1964-es tervében az ipari termelés 7 százalékos növelését írja elő. Megyénk átlagában is az elmúlt évihez hasonló a termelés növekedésének üteme, de az egyes vállalatok kollektíváival szemben ez igen eltérő követelményt jelent.

1 A termelés mennyiségi növelése elsősorban az élelmiszeriparban kíván nagyobb erőfeszítéseket. A terv végrehajtása azt igényli, hogy minden termelőegység a szükségletre termeljen. Nem szabad a nemzeti jövedelem felhasználását káros módon befolyásolni azzal, hogy növeljük a raktárkészleteket. Csak az előírt cikre, illetve a szerződéssel lekötött árura van szüksége az országnak, ezt viszont a kijelölt határidőben kell előállítani. Csak helyes kooperációval lehet ütemes termelést biztosítani.

Nagyobb ütemben kell növelni az ipari javító-szolgáltató tevékenységet megyénkben, amely elsősorban a tanácsi és a szövetkezeti iparral szemben állít fokozott követelményeket.

2 A népgazdaság nyersanyag-ellátása, a fogyasztási cikkek választékosságának bővítése, a gépi beruházások növelése és a nemzetközi munkamegosztásból adódó sok egyéb előny arra kényszerít, illetve ösztönöz bennünket, hogy tovább növeljük ez évben is *külkereskedelmi forgalmunkat*. Erre megfelelő lehetőségeink vannak a baráti és a tőkés országokkal.

A kommunisztáknak ma fontos szerepük van abban, hogy megyénk irányító gazdasági szerveiben és az exportra termelő, valamint importanyagokat felhasználó üzemekben jelentősebb lépések történjenek a helyes külkereskedelmi szemlélet, illetve az ennek megfelelő tevékenység jobb és gyorsabb érvényre juttatásában. Különösen a könnyűipari üzemekben lépjenek fel a tőkésexport jelentős növelése érdekében.

Minden üzemben keresni kell, illetve fel kell használni a legkisebb lehetőségeket is az exportárak mennyiségének növelésére. Ösztönözni kell az olyan kezdeményezéseket, amelyek egyrészt növelik a hazai termelést a jelenlegi importanyagokból (pl. pozdorjalap), másrészt az importált anyag takarékos felhasználását jelentik (pl. a pamutipar, bőripar stb.). Az export mennyiségi nö-

velésének alapvető feltétele, hogy jó minőségű és korszerű gyártmánnyal lépünk a piacra, valamint az, hogy a rendeléseket gyorsan, határidőben kielégítsük. Különösen a kapitalista piac legzetes ingadozásából adódó igények rugalmas kielégítésére kell ösztönözni minden érdekelt üzem valamennyi dolgozóját. Csak ilyen körülmények között tudjuk megtartani, illetve növelni mostani piacaink számát. Eddigi eredményeink feljogosítanak bennünket célkitűzéseink elérésére.

3 A műszaki fejlesztés népgazdasági igényei és lehetőségei eltérnek egymástól. Ezt minden vállalat vezetőjének és dolgozóinak tudomásul kell vennie. Most az a legfontosabb teendőjük párt-szervezeteinknek, hogy a szakemberek lelkiismeretes és kezdeményező munkáját még jobban segítsék kibontakozni és ellenőrizték konkrétan a munka előrehaladását. Figyeljenek fel arra, hogy a meglévő anyagi eszközöket a legjobb lehetőségek figyelembevételével, a legtakarékosabban használják fel.

Minden üzemi párt-szervezetünknek el kell jutnia ez évben odáig, hogy *összehasonlítást* tudjon tenni üzeme *termékének korszerűsége*, valamint az élen járó és a világpiacra keresett termékek színvonalá között. Ahol ma lemaradás van, ott az legyen a legfőbb feladat, hogy mielőbb felszámolják azt. Ez elsősorban az üzemi dolgozók, különösen pedig a műszaki értelmiség kezdeményező, lelkiismeretes munkájától függ. A mezőgazdasági üzemek korszerű és jó gépeket várnak megyénktől is. Sokat kell tenni a mérleggyártással szemben támasztott igen magas igények kielégítésére is.

A gyártás színvonala, különösen pedig a gyártástechnológia nemzetközi szintjének elérése most szintén konkrét szervező munkát igényel. E területen is jóval többet kell tenni az üzemek kollektíváinak, mint a korábbi években. Ez szívósabb, következetesebb munkát igényel, hiszen a lehetőségek is korlátozottabbak, mint a gyártmányfejlesztésben.

Párt-szervezeteinknek itt is konkrét összehasonlításokat kell tenniük a világszínvonalal. Az általános segítségnyújtást meghaladó konkrét tanulmányozást végezzenek abban az irányban, hogy *tisztazzák üzemük helyzetét*: mennyiben van összhangban a gyártástechnológia jellege a gyártott termék jellegével, mely termékeket gyártják

korszerű technológiával és melyiket nem, a termelés specializáltságának növelése érdekében mit kell tenniük.

Az ilyen összehasonlítások kidolgozása — különösen megyénkben — igen nehéz, de fel kell használni a szakirodalmat, a nemzetközi kiállításokat, a szegedi egyetemi intézetek eredményeit és sok más lehetőséget. A vezetők feladata, hogy az üzemi dolgozókkal is megismertessék az ilyen összehasonlítások eredményét, és a lehetőségeknek megfelelő feladatot tüzzenek ki megoldására.

4 A termelékenység növelésének nagy tartalékai vannak megyénkben. Korábban, amikor még tömegesen várták az emberek megyénk minden városában, hogy bármilyen jellegű munkára kiközvetítsék őket, olyan szemlélet alakult ki, hogy a munkaszervezést nem kell ösztönözni, mert pl. nem humánus dolog a felszabaduló munkaerőt elbocsátani. Ez a felfogás ma már elavult és káros. Nem lehet tudomásul venni, hogy egyes üzemekben a laza munkatempó, vagy szervezetalenség miatt munka nélkül legyenek emberek, más üzemekben pedig (pl. az építőipar, a konzervipar) nincs kellő számú munkaerő. A munkaerőt ott kell hasznosítani, ahol arra a népgazdaságnak szüksége van.

A mostani körülmények — főleg Szegeden — ma már arra ösztönzik a gazdasági vezetőket, hogy *másképpen gondolkodjanak*, mint korábban. Ez azonban még kevés. Párt-szervezeteink ellenőrző és segítő tevékenysége szükséges ahhoz, hogy az érvényes párt- és kormányhatározatok szellemében dolgozzanak az üzemekben a termelékenységi terv *túlteljesítésén*. A tudományos munka- és üzemszervezési módszerek széles körű alkalmazása, a helyes munkaerő-gazdálkodás kialakítása, az anyagmozgatás gépesítése, a jó kezdeményezések elterjesztése és sok egyéb lehetőség ezt elősegíti.

A termelékenységet mindenütt *népgazdasági szinten* értelmezzük. Fel kell lépni az egyes gazdasági vezetőknél szokásos ügyeskedések ellen, amellyel bizonyítani igyekeznek az indokolatlan lemaradást is. Jobban meg kell szervezni — e tevékenység értelmezésének elsekélyesítése nélkül — az anyagtakarékosságot. Csak ilyen feltételek teljesítésével tudják az üzemek ez évi *önköltségi tervüket* teljesíteni. Ennek teljesítése pedig — a nyereség-részesedés növelése érdekében is — közvetlen érdekük az üzemi dolgozóknak.

5 A beruházás mennyiségi növekedése és az ebben levő nagy tartalék újszerű munkastílust igényel a kommunisztáktól és a műszaki-gazdasági vezetőktől. Ma már nem lehet tudomásul venni és elnézni, hogy a gépeket határidő után helyezték üzembe. Arra kell törekedni, hogy a nagyobb beruházásoknál *már építés közben részleges üzemeltetés történjen*. Ilyen példát mutat a Szegedi Textilművek bővítése és rekonstrukciója, és ilyen követelmény jelentkezik 1964-ben a többi között pl. a Szegedi Gumigyár beruházásánál és a Szegedi Kenderfonógyár rekonstrukciója közben. Ez elősegíti nemcsak a gyorsabb megtérülést, hanem bizonyos hiánycikkek pótlását is. Ugyanezt a gyakorlatot kell meghonosítani az egyes gépbeszerzéseknél és felújításoknál is. Ez jelenti a tényleges takarékosabb, valamint az, ha az üzembehelyezett létesítményeket a *szükségletnek megfelelően maximálisan* kihasználjuk.

6 Az építőipar elmúlt évi lemaradása figyelmeztető arra, hogy itt is tovább kell menni a szólalomnál. Tudomásul kell venniük a beruházóknak, hogy nem áll korlátlanul rendelkezésükre építőipari kapacitás. A növekvő igényektől elmaradt építőipar azonban jó-

val többet kell, hogy fejlődjék — és többre is képes — ebben az évben. A legfontosabb feladat azt biztosítani, hogy legalább a terv szerint *nőjön a munka termelékenysége*. Ennek alapvető feltételei biztosítva vannak: növekszik a gépek mennyisége; jelentősen koncentrálódtak az építkezések, ahol a munkahelyek megszervezésére jobb lehetőségek vannak; a kivitelezésre kerülő létesítmények műszaki termdokumentációval időben való ellátottsága javult a korábbi évekhez képest. A tervezett építőipari munkaslétszám — néhány szakmunkáscsoport kivételével — teljesíthető. Ilyen körülmények között kedvező lehetőség nyílik arra is, hogy *javuljon a munkafegyelem*. Ezeknek a feladatoknak a végrehajtása csökkenteni az építkezések önköltségét és biztosítani lehet, hogy a létesítményeket határidőben átadják. Ezeknek a feladatoknak a teljesítését várja megyénk lakossága.

7 A közlekedés áruszállítási kötelezettsége nagyobb összefogást követel a szállítóktól, és a szállítatóktól. Megyénkben — a feladatokhoz mérten — kisebb mértékben nő a szállítókapacitás. Ez megköveteli, hogy a szállítási igényeket és lehetőségeket állandóan egyeztessék.

A vasútnál a kirakás ütemét, a vonatok menetrendszerűségét és a kocsifordulókat kell különösen javítani. Az autóközlekedésben csökkenteni kell a távolsági fuvarokat, a javításban levő kocsialományt és a rakodási időt. Párt-szervezeteink *operatív*an foglalkozzanak a különösen fontos műhelyekben dolgozók problémáival, továbbá a téli időszakban és a esücsforgalom idején jelentkező akadályok leküzdésével.

8 Az ipar, az építőipar és a közlekedés ez évi feladatainak teljesítése megfontolt és kétsélem nélküli intézkedéseket kíván. A terv végrehajtása az eddigieknél nagyobb követelmények elé állítja az üzemi kollektívákat minden területen.

A gazdasági, párt- és társadalmi szervek legfontosabb feladata most, hogy — a népgazdaság, ez egyes ágazatok és iparágak általános célkitűzései mellett — *számba vegyék üzemük sajátos problémáit*. Keressék meg a vállalati tervszámok mögött levő akadályokat, s a számbavétel után gyorsan kezdjék is meg azok megoldását.

a) A gazdasági vezetők munkájával szemben igényesebbek legyenek mind az állami irányító szervek, mind a párt-szervezetek. A terv végrehajtása érdekében *következetesebben* kell fellépniük a káros gazdaságpolitikai tendenciákkal szemben. (Pl. termelékenység lebecsülése). Lépjenek fel a munkafegyelem megjavítása érdekében. A sajtó is segítse őket abban, hogy a mások terhére lazsálók és semmittevők száma csökkenjen, illetve mielőbb véglegesen megszűnjék. Ugyanakkor javuló munkát várunk minden vezetőtől. A jó ügy érdekében végzett határozott fellépésnek számíthatnak a kommuniszták és minden becsületes dolgozó támogatására. *Számíthatnak a kommuniszták és a szocialista brigádtagok példamutató, fegyelmettel munkájára*. Jobban is éljenek az ilyen lehetőségek felhasználásával. A szervezettebb vezetés növeli a dolgozók bizalmát a gazdasági, műszaki vezetőkkel szemben és ez egészséges légtört teremt minden üzemben. Ennek további erősítését szolgálják azzal is, hogy javítják az üzemi demokráciát. Segítsék elő az üzemi tanácsok és termelési tanácsok munkája színvonalának növelését.

b) A járási, városi pártbizottságok és üzemi párt-szervezeteink erejüket most a terv megvalósításának szervezésére fordítsák. Konkrétan foglalkozzanak az ügyekkel és jussanak túl azokon az elmaradásokon, amelyeknek gyökerei az üzemekben vannak, s amelyeknél a helyzet megváltoztatása a helyi veze-

(Folytatás a 3. oldalon.)